

1.	Наслов на наставниот предмет	ПАТОЛОГИЈА			
2.	Код	ДА-122			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломирна акушерка/акушер			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по патологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва / II	7.	Број на ЕКТС кредити	2
8.	Наставник	Раководител на катедра по патологија: вон.проф. д-р Славица Костадинова-Куновска Наставата ја изведуваат сите наставници од катедрата			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Здобивање на основни познавања од општа патологија. • Здобивање на знаења за влијанието на надворешната и внатрешната средина врз патолошките промени на ткивата и органите, што претставува основа на сите болести. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Основни механизми на настанување на болест</i> • <i>Клеточно оштетување и смрт на клетката:</i> Хипоксични оштетувања, оштетување на клетката со слободни радикали, хемиски оштетувања, микробиолошки и оштетувања со вируси. Морфологија на реверзибилни и ирреверзибилни оштетувања. Клеточни адаптации на раст и диференцијација. • <i>Хемодинамски нарушувања:</i> едем, хиперемиа, конгестија, хеморагија, тромбоза, емболија, инфаркт и шок, • <i>Акутно и хронично воспаление:</i> етиолошки фактори, клеточни васкуларни и хуморални промени кај воспалението. Морфолошки форми на воспаление. Системски ефекти од воспалението, одбрана на организмот од инфективни причинители, исход на акутното и хронично воспаление. • <i>RDSу кај новородено и синдром на ненадејна смрт кај деца.</i> • <i>Клеточен и хуморален имунитет и генетски болести:</i> Down-ов Sy, Klinefelter- ов и Turner-ов Sy, цистична фиброза, хемофилија, неврофиброматоза. • <i>Патологија на туморите:</i> дефиниција, номенклатура, разлики помеѓу малигните и бенигните тумори, инвазија и метастазирање, карциногенеза. Клинички белези на туморите и одредување на стадиумот на малигната болест. • <i>Тумори на матка и овариуми.</i> • <i>Патологија на бременоста:</i> мола хидатидоза, патологија на постелката, ектопична бременост и токсемија. 				

	Практична настава:			
	<ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со основните методи за дијагноза на морфолошките промени на биопсиски и оперативен материјал: макроскопска дисекција, рутинска обработка на ткива, микроскопирање на репрезентативни случаи. Земање, фиксација и транспорт на ткива и телесни течности за цитолошка, хистолошка, хистохемиска, имунохистохемиска, имунофлуоросцентна, електронмикроскопска и цитогенетска анализа. • Ex tempore биопсија • Опсервација на обдукции на фетуси и знаења за клиничка, судска и санитарна обдукција и танатологија (одредување на знаците на смрт), како и опсервација на дисекција на оперативни материјали од гинекологија и дисекција на постелки. 			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинари			
13.	Вкупен расположив фонд на време	110 часа		
14.	Распределба на расположивото време	45 часа предавања, вежби		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички)	15 часа
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	/
		16.2	Самостојни задачи	/
		16.3	Домашно учење	/
17.	Начин на оценување		бодови	
	17.1	Завршен испит	мин. - макс.	
			Писмен тест*	24 - 40
			* Испитот е писмен (тест) кој се состои од: 28 прашања со понудени 4 можни одговори – носат по 1 бод 6 прашања со надополнување – носат по 1 бод 2 есеа – носат по 3 бода Испитот е положен со најмалку 60% (24 бода) од вкупно 40 бода.	
	17.2	Активно учество	мин. - макс.	
			Теоретска настава*	2 - 5
			Практична настава**	4 - 5
			*Присуство на теоретска настава:	
			<ul style="list-style-type: none"> • 51-60% - 1 бод • 61-70% - 2 бода • 71-80% - 3 бода • 81-90% - 4 бода • 91-100% - 5 бода 	
			** Присуство на практична настава: секоја вежба носи 0,33 бода (15 вежби):	
			<ul style="list-style-type: none"> • Присуство – 0,1 бод, • Активност на вежби – 0,2 бода 	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е должен активно да ги следи сите предвидени активности (предавања, вежби, семинари)</p> <p>Студентот може да пристапи на завршен испит по патологија само по предходно положени испити по анатомија со хистологија и физиологија</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1	Катедра по патологија,	Авторизирани предавања	Медицински факултет, Скопје	2010
	2	Катедра по патологија,	Авторизирани предавања	Медицински факултет, Скопје	2020
	Дополнителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2	1	Кумар В, Абул А, Нелсон Ф, РичардМ.	Основи на патологија според Робинс, 7-мо скратено издание	Табернакул	2010
	2	Катедрата по патологија – група автори	Избрани поглавја од Патологија 1	Медицински факултет, Скопје	2010